

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) ، الق
آیلغی (۳۵) غروشدور .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، الق
آیلغی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الماده نوبیه قبول
اولنور . درج ایدلمه یازیلر اعاده
اولونماز .

اخطارات

رساله مزدن آندیقنی کوسترملک شرطیله
بتون یازیلری هرهانکی برغزته طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوتاقی
اولسی و آبونه صره نومروسی محتوی
بولونمسی لازمدر .

§

ممالك اجنبیه ایچسون آبونه اولالرک
آدرس لرینک فراا سزجه ده یازلمسی رجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی زمان تهیه دائر اولدیغنک
واضحاً بیلدیلمسی رجا اولنور

اسلام عسکرینه

جہراء الاسد ونہی

احد میدان محاربہ سنی قازانان مشرکر ، اوسہ وینچلہ یولہ چیقمشلر و مسلمانلری شویله کسوب بویله بیجدرکینہ دائر شیقیردیم صحتہ قویولشلردی . بو ، آتوب طوتانلرہ قارشى ابوجہلک اوغلی (عکرمہ) « صانکہ برشیمی یایدق ؟ محاربہ یی قازانمشکن نتیجہ سنے وارمادق » دیدکن صوکرہ « کلک دونوب مدینہ یہ کیدم ، محمدیلری ، بردانہ قالمایجہ یہ قدر محو ایدم » تکلیفندہ بولوندى .

(صفوان بن امیہ) دہیلن بری ، بوتکلیفی بگہمہدی « حاضر غالب کلشکن یوزیمزک آقی و آغزیمزک طادیلہ مملکتیمزہ کیدم . مدینہ لیلر حدتله برده قان دعواسیلہ ہب بردن اوزہ ریمزہ کلیرلرسہ بیتدیکنز کوندر » دیدی . قوماندانلری بولونان (ابوسفیان) بویکی سوزدن ہانکیسنک طوغرو اولدیغی کسیدیرہمہدیکی جہتلہ مشرکر (روحاء) نامندہ کی قوناق یرینہ قدر کلایلر . اورادہدہ اوزون اوزادی یہ قونوشوب مدینہ اوستنہ کیتہ یہ قرار ویردیلر .

آرالرنده بولونوب شوقراری ایتیدن (عبداللہ بن عمر و المزنی) آدلی بری ، چابوجاق مدینہ یہ کلوب رسول اللہ حضرتلرینہ معلومات ویردی . پیغمبریمز افندیژدہ (دونکی محاربہدہ بولونانلر ، سلاحلارنوب کلایلر . دشمن اوزہ رینہ کیدیلہ جکدر) دیہہ دلال چاغیرتدی .

احدغازیلری ، کلوب مسجدک اوکنده طویلانیدیلر . جوغی یارالی و یارالری صاریلی ایدی کہ ایچلرنده (اسیدبن حضر) و (عقبہ بن عامر) کبی ۹ یرندہ ، (خراش بن الصمہ) کبی ۱۰ یرندہ ، (کعب بن مالک) کبی ۱۵ دن فضلہ یرندہ ، (عبدالرحمن بن عوف) کبی ۲۰ دن زیادہ یرندہ ، (طلحہ بن عبداللہ) کبی ۷۰ بوقدر یرندہ یاراسی اولانلر واردی . حضرت طلحہ بنک یارالرندن یدى دانہ سی کوکسنده بولوندیغی و ص . اغ اُلنک ایکی پارماغی کسیلمش و قلیچ طوتامایاجق برحالہ کلش اولدیغی حالہ کندیہ اہمیت ویرمیسور ، رسول اللہ حضرتلرینک یارالریی دوشونوبوردی .

زیرا پیغمبر افندیژدہ آلتی ، یاناقلری ، دوداغی ، دیز قاپاقلری یارالی و اوموز باشی ایلہ اکثر اعضاسی برملی اولوب مبارک دیشلرندن بری دہ قیریلشدی .

قوماندانیلہ برابر افرادندن پک جوغی بویله یارالی ، برملی اولان و موجودی آلتی یوز بوقدر کیشیدن عبلرت بولونان بوقوت ، حرکت ایتدی .

بوقوتک حرکتندن اولدہ اصحابدن ایکی کیشی کوندہ ریلدی کہ ، بونلرک وظیفہ سی : مشرکرک رمدہ ونہ یایمق فکرنده اولدقلرینہ دائر کشف یایارق رسول اللہ حضرتلرینہ خبر کہ تیرمکدی . بویکی ذات ،

برعصر مجتہدن خالی اولور دیانلر باب اجتہاد منسددن دیورلر بالعکس برعصر مجتہدن خالی اولہماز دیانلر باب اجتہاد مفتوحدر دیورلر . اکثر علمایہ کورہ برعصرده مجتہدک بولونماسی جائزدر . غزالی ، رازی ، رافعی بومذہبہدر .

فقہای حنبلیہ یہ ، استاذ ابواسحق اسفرائینی یہ ، ائمہ شافعیہدن زیری یہ ، ابن دقیق العیدہ کورہ ہیچ برعصر مجتہدن خالی اولماز .

حتی استاذ ابواسحق اسفرائینی بو مذہبی فقہایہ نسبت ایدبورده دیورکہ : اگر جناب حق زمانی قائم بالحجہدن خالی قیلارسہ تکلیف قالقار زیرا تکلیف حجت ظاہرہ ایلہ ثابت اولور . تکلیف قالقنچہ شریعت باطل اولور .

استاذک نقلنہ کورہ باب اجتہادک مفتوح اولسی فقہانک مذہبیدر . حضرت استاذ ابواسحق اسفرائینی ایسہ ، « مذہب فقہایہ کورہ برعصرک مجتہدن خالی اولماسی جائز دکلدرد » دیور .

ذات عالیلری ایسہ « درت یوز سنہ « قرون خیریہ » دن صوکرہ باب قیاس واجتہادک مسدود اولدیغنہ متعلق فقہاء دینک تصریحی واردر ، دیورسکنز .

زرکشی رافعی نک « خلق بوکون مجتہدک بولونماسندہ متفق کیدرد » سوزینہ قارشو « مسئلہ بزم ایلہ حنبلیہ بینندہ مختلف فیہ اولدیغی حالہ رافعی نک اتفاق تمیزی قوللانسى عجیدر ، خصوصاً کہ بعض ائمہ من حنبلیہ یہ مساعددر » دیور .

انسداد طرفدارلری دیرلرکہ : ارض قائم بالحجہدن خالیدر ، ہیچ بر فرد ایچون کتاب اللہدن ، سنت رسول اللہدن احکام اخذ ایتک حلال دکلدرد ، ہم احکام ایلہ قضا ایدم . اقتصادہ ایدم . بواحکامی آنحق متبوعی اولان امامنک قولنہ عرض ایدر . اگر آنک قولنہ موافق ایسہ نہ اعلی ! یوخبہ آنی رد ایدر . اعظام مجتہدین حنبلیہدن اولوب ۷۵۱ تاریخندہ ارتحال دار نعیم ایدن مشهور ابن القیم الجوزیہ نک تحقیقی وجہلہ باب اجتہاد قیامشدرد دیہہ نلرک سوزی « ناسدہ شرائط اجتہادی احراز ایدہ جک کیمسہ قالمامشدر . آتیادہ حصول مأمول دکلدرد » دیمک اولہ جقدر . بوسوزک مبناسی : « عقولک دائما انحطاطدہ ، تدنیدہ قالمسی ، تعظیم اسلافدہ غلو مرتبہ سنے چیقلمسی ، ناسہ سوء ظندہ بولونلسی » ، نتایجی : « عقلی مہمل براقق ، طریق علمی قطع ایتک ، استقلال فردن محروم اولق » در .

آرتق کیم عقلی مہمل براققہ راضی اولور ؟ کیم طریق علمی قطع ایدر ؟ کیم استقلال فکردن محروم اولمی ایستر .

لا یزال طائفة من امتی علی الحق ظاہرین حتی تقوم الساعة رواہ الحاکم فی مستدرکہ واقرہ الذہبی .

ازمیرل

اسماعیل حق

بر لکده اوزد ریکزه کلورلر . احمال که داهای براده ایکن بر باصقینه اوغرایا جقسکز « دیمشدی .

بوحوادثی ایشیدن ابوسفیان ، تلاش ایتش ، صفوان بن امیه ده « باقک ، بنم دیدیکم جیقیدی . بر آن ایل صاووشالمده بر بلایه اوغرایا مایلم « دیمه به باشلامش اولدیغندن مشرککر ، همان یوله جیقمش ، مکیه طوغرو حر کتاری دهمعبدالجزاعی طرفندن پیغمبر افندیغزه بیلدیریلشدی . اسلام اوردوسی ، مشرککر صاووشامی اوزد رینه مدینه به دوندی . دشمن اوردوسی افرادندن ایکی دانه سنی ده یوله یاقالایوب اولدوردی . بو حریفلردن بری ، (ابو عزة الجحی) نامنده بر شاعر ایدی که : بدر محاربه سنده اسیر اولوب صالیوریلشکن مکیه کیتدکن صوکرار راحت طور مامش ، سویله دیکی بیتلرله عرب قبیله لرینی قیشقیرتوب احد محاربه سنه کان مشرک اوردوسنک چوغلاماسنه سبب اولمشدی .

اوریدی ده (معاویه بن المغیره بن ابی العاص) اسمنده بر جاسوس ایدی که : احدثونوشنده مسلمانلرک الله کچمشکن رسول اللهک دامادی (عثمان بن عفان) حضرت تلیزینک شفاعتیه اولومدن قورتولمش ، فقط اوج کون ایچنده مدینه دن صاووشوب کیتمزسه قتل ایدیه جکی کندیسنه سویله نیلمشدی .

حال بوکه : حریف ، مدینه ده قالمق و مشرککره یه تیشدیرمک ایچین معلومات آلمق فکر یله ویریلن مهلت ظرفنده چکیلوب کیتمه دی . دردنجی کونی اوردونک عودتنده یاقالانوب اولدورولدی .

رسول الله حضرت تلیز ، مدینه یه کلدکن صوکرار (قبا) کوینه کیدوب اورا اها لیسندن (مجذّر بن زیاده) ده نیلن کیمسه نیک بوینی ووردورمق صورتیه قصاص اجرا ایتدی . چونکه : بو آدام ، احد جنککنده (حارث بن سوید) اسمنده بر مسلماننی بیله بیله اولدورمشدی . زیرا : حارثک باباسی اولان (سوید) وقتیه مجذّرک پدری بولونان (زیاده) ی قتل ایتش اولدینی ایچین اوده قارغاشه لفته فرصت دوشوروب قاتلک اوغانی اولدورمک صورتیه صانکه باباسنک انتقامنی آلمشدی .

واقعا مسلمانلرک ظهورندن اول بو عادت واردی . اولدوروان بر آدامک اوغلی ، یاخود خصمی ، اقرباسی یا قاتلی ، یاخود اونک اقربا سندن بری طوتوب اولدورورلر ، یعنی شیمیدی ده بر طاقیم جاهل قوملرک یابدقلمی کبی قان دعواسی گوده لرلردی .

لکن شریعت محمدیه ، بوفنا عادتنی منع ایتدی و قصاص اجرا سنی بر حاکمک ویره جکی حکمه تعلیق ایلهدی .

مجذّر ، مسلمان اولدینی و شریعتک بومنعنه واقف بولوندینی حالده صوچی اولمایان بر مسلماننی - جاهلیت عادتیه او یوب - اولدوردیکی ایچین قاتل متعمد اولدی ، قصاص اوده شریعت قایجیه قفاسی که سیلوب جزاسنی بولدی .

قصه یی آکلادک دکلکی ؟ همشهریم ! شیمیدی ده بوندن بعض حصه لر چیقارالم .

(حمراء الاسد) موقعنده مشرک اوردوسنه یه تیشدیرلر سده مشرککر . کندیلرینی طانیوب اولدوردیلر ، صوکرار مسلمانلر ، بونرک گوده لرینی بولوب ایکسینی بر مزاره کومدیلر . رضی الله عنهما .

دونکی محاربه ده بولونامایانلردن (جابر) حضرت تلیزینک بر لکده کله سنه رسول الله طرفندن اذن ویریلدی . چونکه : حضرت جابر همشیره لرینه باققی اوزرره مدینه ده قالمش و باباسی ابوجابر حضرت تلیز احد جنککنه کیدوب شهید اولمشدی .

قاجاقلرک سرکرده سی و منافققلرک رئیس اولان معهود (ابن سلول) ده برابر کلک ایستدی . لکن اوکا رخصت ویریلهدی . زیرا : حریفک یینه دوغمه سی و دوغمه سیله اوردویی ضعیف دوشورمه سی خاطره کلوردی .

مسلمان اوردوسی ، مدینه یه سکیز ، اون میل اوزاق بولونان (حمراء الاسد) موقعنه کلوب قوندی . (عباد بن بشر) حضرت تلیز ده بعضی کیمسه لرله اوردونک اطرافنده دوریه کزمه یه تعیین اولوندی . کیجه وقتی دوریه نوتجیلری ، ایکی کیشی یاقالادیلر و بونرک احد غازیلردن (عبدالله بن سهیل) ایله (رافع بن سهیل) اولدینی آکلادیلر .

بوایکی قارده ش ، دونکی محاربه ده آغیرجه یارالانمش ، هله رافع حضرت تلیز بورویه مه یه جک درجه ده قان ضایع ایتش ایکن ، ایکسینی ده اوردودن کری قالمایه راضی اولامامش و بر برینه دایانه دایانه اوردوکاهه قدر کله بیلمشدی . عبدالله حضرت تلیزینک ، بورویه مه یه یین برادرینی بعض کره آرقه سنه آلدینی ده اولمشدی .

بونلری حضور پیغمبره کوتوردیلر . رسول الله حضرت تلیز کوسته ردکاری فدا کارلقدن طولایی ممنون اولدی وایکی قارده ش حقیقه خیر دعاده بولوندی .

اسلام اوردوسی ، اوج کون ، اوج کیجه (حمراء الاسد) موقعنده قالدی . کیجه لر ی طرف طرف آتشلر یاقیلوب اوراسنک اوردوکاه اولدینی و محو اولدی ظن ایدیلن مسلمانلرک اوراده بولوندینی آکلاد شیلیم ایچین مشرککره قارشنی نمایش یاپیلدی و کمال جسارتله دشمنه میدان او قوندی .

حال بوکه : مدینه یی باصمق ایسته یین مشرککرک هجومه دائر اثر کوروغمه دی ، بالمکس مکیه طوغرو صاووشوب کیتدکلرینک خبری کلدی .

چونکه : (معبدالجزاعی) اسمنده بریسی ، اسلام اوردوکاهنه کلوب رسول الله حضرت تلیزله کورو شمش واحد وقعه سندن طولایی « باشک صاغ اولسون » دیدکن صوکرار قالقوب کیتمشدی .

بو آدم ، مشرک اوردوسنه ده یه تیشوب ابوسفیانک یانسه کیتمش و « نه وار ، نه یوق ؟ » دییه صورو لماسی اوزد رینه « نه اولاجق ؟ محمدله اصحابی ، سزی آرایوب طور و بورلر . احدثه اولدورولن همشهریلرینک انتقامنی آلمق ایچین تکمیل مدینه اها لیسیمه اطرافنده کیلر ، هپ

مشرک اور دوسنک دوتوب مدینه می باصمق تشبثنده بولونامسی
اوزه رینه اسلام یوردی تهلکه یه دوشویور ، مسلمانلق بیله قورقولو
بر موقعده قالیور . چونکه : مسلمان اوردوسی ، برکون اولکی
محاربه ده بوزولمش . افرادندن یتیم قهرمان ، شهید اولدینی کبی
غازیلرینک هان هبسی ده برقاق برندن یارالانمش ، مشرک لک هم قالا بالق ،
هم ده غالب اوردوسنه مقاومت ایدمه یه جک برحاله اوغرامش .
بو حال ایله برابر امیدسزلکه دوشوب مدافعه دن کری طورولسه
بوتون بوتون محو اولمق مقرر ایکن غیرتی آلدن بیرقامق واولومی
کوزه آلوب دشمنه قارشى طورمقده قورتولمق امیدى وار . بناء علیه
رسول اکرم افندی مزده اویله یاییور . چابوقاق یارالی غازیلردن برقوت
تشکیل ایدهرک دشمنک اوستنه یورو یور وشوحرکتله هم اسلام وطنی
تهلکه دن قورتاریور . هم ده امیدسزلکه دوشمنه ملری ومدافعه دن
کری طورمامالری حقنده صوکرادن کله جک مسلمانزده بیوک برعبرت
درسی ویریور .

طاهر المولوی

فَلَسْتُمْ

سبیل الرشاد جریده اسمیه سینه

افندم :

محترم «سبیل الرشاد» موضوعی آیلردن بری بوراده کی کتب عتیقه دن
تخری وتبع ایله مشغول اولدیم بر مقاله بی ذات عالیکزه تقدیم ایدیورم ، قطعاً
امیدوارم که مسلک کزه موافق اولدینی تخمین ایتدیکم بومقاله عاجزانه می کوشه
نسیانده برقایه جکسکر . تشمیل فوایدی ضمننده مقاله نکه صوکنه متنده کی
اصطلاحات فلسفیه نکه ایضاحلری ده درج ایدیشدر . وقیم مساعد اولدیتجه محترم
سبیل الرشاده یازی یازمق وبوکون پوشیده نسیان عرفان اسلامی طایفه می امل
یکانه مدر .

صوردون دارالفنون فلسفه شعبه سی مداملرندن

آصف مهول

امام محی الدین ابی حامد بغدادی ، یه کوره

«ما فوق»

برقعه مده ناچیز

ترجه حال طرزنده یازیش برقاق ترکیه آرده امام مشارالیه دأر
غایت مختصر برقاق سطر ن باشقه برشیه تصادف ایدمه مک بنده حقیقی
برتاثر اویاندرمشدی ؛ اک زیاده شایان تأسف جهتی شوراسیدرکه :
بوتون علمای اسلامه بذل ایدیلن صحائف تتبع ، بلا مبالغه ایکی بوز
صحیفه می تجاوز ایتیز ، بوده ترجه حالدن عبارتدر ، اکثریا افکار
ومطالعات تصوفکارانه قطعاً اهل ایدیشدر . حالبوکه : بسیط ترجه
جاللک اهمیت اولسه بیله هیچ بروقت حیات فکریه وعلمیه نکه خطوط
عمومیه ومشره سنی چیزمه ز . بوراده کی خرسنیا ن مؤسسه لرینی کورسه کز
جدا بزده کی سقوطه قارشى تأثرات بی نهایه حس ایدهرسکر . اولنرک

بوراده حصوصی دارالفنونلری وار ، خصوصی برهیأت تدریسیه «فلسفه»
رساله سی چیقاریور ، اوراده علمده . فنده دینک ، خرسنیا نلک نقطه
نظری مدافعه ایدیور ، سنت اوکوستن ، سن طومادا گن ، مالبرانس ،
ره نوبه الخ . . . کبی دینه اهمیت ویرمش فیلولزوفلرک افکار ومطالعات
عمیقهلری تدقیق وتفسیر ایدیلهرک خرسنیا نلغه متین برأساس علمی ویریلک
ایسته نیلیور . آه ، نه اولوردی بویله برعزم حیات اسلامده باشلاسه یدی .
یک جدی وواقفانه اثرلری احتوا ایله خدمات برکزیده ایفاسنه موفق
اولان «صراط مستقیم» و «سبیل الرشاد» بزده بو حیاتی آجدی .
وجهاد علمیه بر رفتار رصین ویردی . بو اعتبار ایله دیه بیایرم که :

بورساله حیات اسلامده بر اهمیت وقیمت عظیمه می حائزدر ، چونکه :
اسلامی بوکونکی کبی دکل ، فقط عصر سعادت واوندن صکره کی ادوار
برکال طرزنده علمی نظرله کورده او اولدی ، ایلک دفعه «علم کلام»
موافق بر طرزده ماناسترلی مرحوم اسماعیل حق افندی حضرتلرینک مدافعه
نامه سنی اونشر ایتدی . دینک اولیوردی که : اسلام ، سنهلردن بری مغروق
سکوت بر اقدینی حد مناظره می ، بورساله نکه وساطتیه ، اظهاره
باشلیوردی . بور نقطه عزیمت ایدی که شایان قیددر . بزده هنوز یک
یقین بر زمانده برقاق صاحب علم وعرفانک ادراک ایتدیکی بو حقیقه می
غرب مع التأسف بزدن یک چوق اول ادراک ایتمشدی .

قطعیاً اعتراف ایدهرم که : امام محی الدینه کوره «ما فوق» فکرینک
نه دن عبارت اولدینی چیزمک اهمیتلی ومشکل بر مسئله در . فقط
بویازیلان سطرلر ، نه دن ده مکمل یازیلا جق یازیله ناچیز بر مقدمه
اولماسین . غربک بوکونکی اعتلا سینه ماضی اولان دور نه قدر مظلم
وده شتفزادر . اوراده اسلامینک جین پاک وزینه سورملک ایسته نیلن
شائبه عناد وتعصب بتون جوششیه حاکمدر . اوراده - اسلامده
اولدینی کبی - علمه قارشى کوچک بر حرمت بیله یوقدر . اوراده
«دنیا نک یووارلاقنی سویلدیکی ایچون میدان سیاسته کوتوریلن» عالمر
آزمیدر ؟ پالانک حبسخانه ظلم وعذابنده اک بیوک اثرینی یازان «شارل
دهمه تریوس = Charles Démétrius» دکلیدر ؛ حتی غریبی شورا -
سیدرکه : بو کرداب تعصبک قدرت خونین وسیاهنی تأمین ایدنلر
آره سنده «دمقارت Des carte» کبی بیوک هندسه شناسارده وار [۱] .

شاربانیه اسمنده کی مؤلف ، دمقارتک انکیزیسیون جمعیتنه معاوتی
غالیله یه قارشى رقیب بولمنسه عطف ایدیور . هر نه اولورسه اولسه - ون
علمک بویله بر رقابت غیر مشروعه می آلت اولامیه جنی ادنی ملاحظه
ایله آ کلاشیلیر . اووقت غربک بوتوده ظلام ووحشتنه مقابل شرقده
بر صحیفه نورانی ، بر حیات شعله فشان وار . اوحیاتی تأسیس ایدن

Essai pour la méthode de Descarte مؤلفی Charpentier

صفحه : ۲۲ بو اثر بر دو قوتورا ته زیدرکه : ۱۸۷۱ سنه سنده صوبورونده عموم
مواجه سنده مدافعه ایداشدر . - آ . ج .